

Valtuustoaloite ostolaskutietojen julkaisemiseksi

Khall 20.06.2022 § 213

Valmistelija

Valmistelu ja lisätiedot: Hallintojohtaja Kari Kankaanranta, puh. 044 422 4020.

Kokoomuksen valtuustoryhmä jätti valtuuston kokouksessa 13.6.2022 seuraavan sisältöisen valtuustoaloitteen:

”Valtuustoaloite ostolaskutietojen julkaisemiseksi

Esitys

Euran Kokoomuksen valtuutettujen ryhmä esittää valtuustoaloitteen Euran kunnan ostolaskujen julkaisemiseksi avoimena datana.

Perustelut ja tausta

Kunnan päätöksenteon ja toimintatapojen avoimuudella rakennetaan parempaa luottamusta ja edistetään demokratian toteutumista niin kunnan päätöksenteossa kuin käytännön toiminnassa.

Julkisen sektorin kaiken tiedon pohjana on avoimuus. Jakamalla avoimesti tietoa tarjotaan eväitä veronmaksajien aktiivisuudelle ja lisätään heidän tietoisuuttaan julkisten varojen käytöstä ja mittasuhteista. Avoimuus parantaa kunnan mainetta, lisää luottamusta päätöksentekoon ja virkamiesten toimintaan sekä mahdollistaa säästöjen syntyminen.

Jo yli 60 kuntaa ja muuta julkista toimijaa julkistaa vuosittain ostolaskudatansa avoimena datana joko kunnan nettisivuilla tai muilla avoimen datan alustoilla. Satakunnassa julkaisevat tällä hetkellä Porin kaupunki, Huittisten kaupunki ja Merikarvian kunta. Julkaisuprojekti on aloitettu nyt myös Ulvilan kaupungissa.

Kuntaliiton suositus pohjaksi

Kuntaliitto on antanut kunnille ja kuntayhtymille ostolaskudatan julkistamisesta uuden ohjeen toukokuussa 2021 (Kuntien ostolaskudatan avaamisen ohje on päivitetty I Kuntaliitto.fi). Uusi ohje korvaa vuonna 2016 julkistetun ohjeen.

Suosituksen mukainen datan julkaisu mahdollistaa vertailtavuuden muihin kuntiin ja helpottaa tulkintaa. Ostolaskutietonsa julkaisseilta kunnilta on loppuvuonna 2018 tehty kysely. Kuntien perustelut ostolaskudatan julkaisulle ovat:

- Toiminnan avoimuuden lisääminen ja luottamuksen rakentuminen
- Läpinäkyvyyden lisääntyminen ja maineen parantuminen tai säilyttäminen.
- Demokratian sekä osallistavuuden vahvistuminen.
- Kilpailullisuuden edistäminen, mistä seuraa kustannussäästöä.

- Kunnan sisäisen valvonnan keino: julkaiseminen tukee sitä, että kunnan hankinnat ja rahankäyttö toteutetaan annettujen määräysten ja sovittujen sääntöjen mukaisesti. Julkaiseminen palvelee myös kunnan luottamushenkilöitä siten, että käytettävissä olisi ajantasaiset ja monipuoliset tiedot kunnan ostoista.

Kuntalaisille tiedot kunnan ostokäytännöistä avaavat mahdollisuuden tarkastella yhteisten varojen käyttöä ja muodostamaa näkemyksiä aitoon ja ajantasaiseen taloustietoon perustuen. Ostolaskutietojen julkaisemiseen liittyvät tekniset ratkaisut ovat olemassa.

Kunnan tulee olla kaikissa toiminnoissaan mahdollisimman avoin ja luottamusta herättävä. Ostolaskudatan avaaminen on erinomainen tapa lisätä päätöksenteon avoimuutta ja lisätä veronmaksajien luottamusta päätöksentekoa ja kunnan toimintaa kohtaan.

Ehdotamme, että Euran kunta avaa ja julkaisee ostolaskudatansa avoimena datana.”

Esittelijä	Kunnanjohtaja Juha Majalahti
Päätösehdotus	Kunnanhallitus lähettää valtuustoaloitteen hallinto- ja vetovoimapalveluiden palvelualueelle valmisteltavaksi.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.
Khall 13.03.2023 § 76 549/00.03.00/2022	
Valmistelija	Valmistelu ja lisätiedot: Talouspäällikkö Lauri Ämmälä puh. 044 422 4059.

Talousjärjestelmissä olevaa ostolaskudataa ei voida suoraan sellaisenaan julkaista. Julkaistavasta aineistosta pitää poistaa sellaiset tiedot, joista voidaan tunnistaa yksilöitäviä henkilötietoja, toisin sanoen aineiston tulee täyttää GDPR-asetus. Talouspäällikkö on selvittänyt kunnan taloushallinto-ohjelmistotoimittaja CGI:n kanssa mahdollisuudet tuottaa suositukset täyttävää aineistoa julkaistavaksi.

Aineiston saamiseksi talousjärjestelmää tulee täydentää. Suppean version käyttöönottohinna on 1550 € ja laajan version hinta on 3100 €. Käyttöönottohinnan lisäksi laskutetaan ylläpito 25 % käyttöönottohinnoista vuodessa. Mahdollisten lisätietokenttien määrittelyt toteutetaan tuntiveloituksena.

Laaja versio on kuntaliiton suosituksen 2021 mukainen. Molemmissa poiminnoissa on aineistosta suodatettu pois toiminimet ja henkilötunnuskelliset (yksityishenkilöt) toimittajat. Poimintaraportin tulos on siirrettävissä exceliin tai csv-muotoon. Ko. aineisto voidaan siis julkaista kunnan omilla verkkosivuilla tai pudottaa Avoindata.fi -sivustolle

Datan julkaisemisen lisäksi on mahdollista hankkia esimerkiksi Power BI tekniikkaan pohjautuva alusta. Jossa hankintadataa on mahdollista esittää informatiivisemmassa muodossa. Alustan lisäksi tarvitaan henkilöstölle Power BI koulutusta. Alustan vuosi kustannukset ovat arviolta 6 000-10 000 euroa.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Juha Majalahti
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää julkaista Euran kunnan ostolaskudatan kunnan kotisivuilla tilikaudesta 2022 alkaen. Data julkaistaan tilinpäätöksen valmistuttua kesällä.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.